

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας
και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού
Αερίου Νόμος του 2022»**

Παρόντες:

Ονούφριος Κουλλά, αναπλ. πρόεδρος Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κώστα Μιχάλης Γιακουμή

Ανδρέας Πασιουρτίδης Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαρτίου, στις 12 Απριλίου, στις 3 Μαΐου, στις 7, 14 και 28 Ιουνίου, καθώς και στις 12 Ιουλίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συνοδευόμενη από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης και τα μέλη της επιτροπής κ. Νίκος Σύκας, Γιαννάκης Γαβριήλ, Πανίκος Λεωνίδου και Χρύσης Παντελίδης.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της

Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της φύσης και της σημασίας των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία να καθιερύεται νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου» (ΔΕΦΑ) με σκοπό την προμήθεια φυσικού αερίου στη Δημοκρατία, τη διανομή και μεταφορά του εντός της Δημοκρατίας, καθώς και την ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση όλων των αναγκαίων υποδομών για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Η ίδρυση της ΔΕΦΑ ως νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές της.
2. Η συγκρότηση, η λειτουργία, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες του διοικητικού συμβουλίου της ΔΕΦΑ.
3. Η δυνατότητα συνεργασίας της ΔΕΦΑ με άλλες αρχές της Δημοκρατίας και με αντίστοιχα πρόσωπα και οργανισμούς της αλλοδαπής και η υποχρέωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του προσωπικού της ΔΕΦΑ για εχεμύθεια και τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου.
4. Η στελέχωση της ΔΕΦΑ.
5. Οι εξουσίες του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και του εντεταλμένου επιθεωρητή σε σχέση με τη λειτουργία της ΔΕΦΑ.
6. Πρόνοιες αναφορικά με τον προϋπολογισμό και τη δημιουργία ταμείου της ΔΕΦΑ.
7. Τα πειθαρχικά αδικήματα, η δυνατότητα άσκησης πειθαρχικού ελέγχου και η πειθαρχική διαδικασία.
8. Η εξουσία έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 5 Ιουνίου 2019, αποφάσισε

μεταξύ άλλων την παρέκκλιση από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου οι οποίες προβλέπουν για τη δυνατότητα έκδοσης από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας διατάγματος με το οποίο να καθορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων πελάτης χαρακτηρίζεται ως «επιλέγων πελάτης». Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ο μη καθορισμός επιλεγόντων πελατών και κατά συνέπεια η μη επιλογή προμηθευτή συνεπάγεται ότι η δραστηριότητα της προμήθειας φυσικού αερίου θα διεξάγεται αποκλειστικά από έναν και μόνο προμηθευτή.

Περαιτέρω, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η δραστηριότητα προμήθειας φυσικού αερίου από έναν και μόνο προμηθευτή δύναται να ασκείται από νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Επιπροσθέτως, όπως αναφέρεται στα πιο πάνω στοιχεία, με την ψήφιση του νομοσχεδίου και την ίδρυση της ΔΕΦΑ ως νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, η ΔΕΦΑ θα δύναται να εξασφαλίσει άδεια αποκλειστικού προμηθευτή φυσικού αερίου από τη ΡΑΕΚ και θα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Να κατασκευάζει, εκμεταλλεύεται και διαχειρίζεται σύστημα διανομής, σύστημα μεταφοράς και σύστημα αποθήκευσης φυσικού αερίου.
2. Να διαχειρίζεται σύστημα υγροποιημένου φυσικού αερίου.
3. Να διαχειρίζεται συνδυασμένο σύστημα φυσικού αερίου.
4. Να προμηθεύει φυσικό αέριο προς διάθεσή του στην εγχώρια αγορά.
5. Να προάγει και να ενθαρρύνει τη χρήση του φυσικού αερίου.
6. Να εκτελεί άλλες εργασίες ή δραστηριότητες συναφείς με την αγορά φυσικού αερίου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ενημέρωσε την επιτροπή για την πορεία των διαβουλεύσεων με τους εμπλεκόμενους φορείς και τους εκπροσώπους των εργαζομένων επί των

ζητημάτων που άπτονται της ρύθμισης των εργασιακών σχέσεων και δικαιωμάτων του υφιστάμενου προσωπικού της ιδιωτικής εταιρείας ΔΕΦΑ (ΔΕΦΑ Λτδ) μετά τη μετατροπή της σε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Ο εκπρόσωπος της ΣΕΚ, τόσο γραπτά όσο και προφορικά, δήλωσε ότι σύμφωνα με την Οδηγία 2001/23/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12^{ης} Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον περί της Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμο, οι εργοδοτούμενοι της ΔΕΦΑ Λτδ διατηρούν κατά τη μετάβαση όλα ανεξαιρέτως τα εργασιακά τους δικαιώματα και ωφελήματα. Συναφώς, σύμφωνα με τον ίδιο, με την ψήφιση του νομοσχεδίου το προσωπικό της ΔΕΦΑ Λτδ σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να περιέλθει σε δυσμενέστερη θέση από το προσωπικό που θα προσληφθεί στο μέλλον από τη ΔΕΦΑ.

Ειδικότερα, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι υπάλληλοι της ΔΕΦΑ Λτδ θα έχουν τα ίδια ωφελήματα και όρους εργασίας με το μόνιμο προσωπικό της ΔΕΦΑ, περιλαμβανομένης της δυνατότητας διεκδίκησης θέσεων προαγωγής, χωρίς όμως να υφίσταται δυνατότητα απόλυσής τους λόγω πλεονασμού, καθώς και ότι κατόπιν εξασφάλισης θέσης στη ΔΕΦΑ η προϋπηρεσία τους στη ΔΕΦΑ Λτδ θα αναγνωρίζεται για σκοπούς προαγωγής. Επιπροσθέτως, ο ίδιος εισηγήθηκε όπως παραταθεί η προθεσμία απάντησης στην αποδοχή ή μη των όρων εργασίας των υπαλλήλων της ΔΕΦΑ Λτδ που θα μεταφερθούν στη ΔΕΦΑ.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΟ, με υπόμνημά του που απέστειλε στην επιτροπή, εισηγήθηκε όπως στο νομοσχέδιο περιληφθούν πρόνοιες οι οποίες να προβλέπουν τη

διασφάλιση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των υπαλλήλων της ΔΕΦΑ Λτδ, τη συμπερίληψη στους όρους εργοδότησής τους των σχεδίων υπηρεσίας και τη διασφάλιση της δυνατότητας των εν λόγω υπαλλήλων να προΐστανται των μόνιμων υπαλλήλων της ΔΕΦΑ για σκοπούς αξιοποίησης της εμπειρογνωμοσύνης που απέκτησαν κατά την υπηρεσία τους στη ΔΕΦΑ Λτδ.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι στο νομοσχέδιο περιλήφθηκαν πρόνοιες, ώστε να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των εργαζομένων κατά τη μεταφορά τους από την ιδιωτική εταιρεία στο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, τα οποία διασφαλίζονται με βάση τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/23/ΕΚ. Ωστόσο, σύμφωνα με την ίδια, δε δύναται να διασφαλιστεί μέσω του νομοσχεδίου η μονιμότητα των θέσεων των υπαλλήλων της ΔΕΦΑ Λτδ οι οποίοι θα μεταφερθούν στη ΔΕΦΑ, αλλά ούτε και η δυνατότητα διεκδίκησης θέσεων προαγωγής, καθώς τέτοιες πρόνοιες θα ήταν αντισυνταγματικές.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ενημέρωσε την επιτροπή ότι κατά τις συσκέψεις με τους εκπροσώπους των εργαζομένων στη ΔΕΦΑ Λτδ συζητήθηκε το ενδεχόμενο δημιουργίας θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα σε αυτούς να διεκδικήσουν μόνιμες θέσεις στη ΔΕΦΑ.

Ο εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, τόσο γραπτώς όσο και προφορικά ενώπιον της επιτροπής, εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να εισαχθούν πρόνοιες που να ρυθμίζουν την ετοιμασία και τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και τη συμμόρφωση της ΔΕΦΑ με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της όλης συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως οι πρόνοιές του που προβλέπουν τους όρους εργασίας που περιλαμβάνονται στη

δήλωση αποδοχής της μεταφοράς των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού της ΔΕΦΑ Λτδ στο νέο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Συναφώς, η επιτροπή, με γνώμονα τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των υπαλλήλων της ΔΕΦΑ Λτδ οι οποίοι θα μεταφερθούν στη ΔΕΦΑ και την κατά το δυνατόν ικανοποίηση των αιτημάτων τους, κάλεσε επανειλημμένα το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας όπως σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες υπηρεσίες προβεί σε επιπρόσθετες διαβουλεύσεις με τους εργαζομένους στη ΔΕΦΑ Λτδ, ώστε να επιτευχθούν οι αναγκαίες συγκλίσεις όσον αφορά το θέμα της μεταφοράς τους στο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Με βάση τα πιο πάνω, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού πραγματοποίησαν συναντήσεις με εκπροσώπους των εργαζομένων της ΔΕΦΑ Λτδ, παρουσία και εκπροσώπων της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ενημέρωσαν γραπτώς την επιτροπή για την έκβαση των συναντήσεών τους. Ειδικότερα, όπως ανέφεραν, στο πλαίσιο των εν λόγω συναντήσεων συμφωνήθηκε μεταξύ άλλων η προσθήκη συγκεκριμένων προνοιών, οι οποίες να προβλέπουν ότι για σκοπούς επίλυσης διαφορών σε εργασιακά θέματα θα ακολουθείται ο κώδικας εργασιακών σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ότι τα ωφελήματα αφυπηρέτησης περιλαμβάνονται στα δικαιώματα που διασφαλίζονται κατά τον συνυπολογισμό της περιόδου υπηρεσίας των υπαλλήλων στη ΔΕΦΑ Λτδ ως προϋπηρεσίας στο νέο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, ότι οι συμβάσεις εργασίας των υπαλλήλων που ήδη συμπλήρωσαν τριάντα (30) μήνες υπηρεσίας στη ΔΕΦΑ Λτδ, καθώς και των υπαλλήλων που θα συμπληρώσουν τριάντα (30) μήνες υπηρεσίας, συνυπολογιζομένης και της περιόδου εργοδότησής τους στη ΔΕΦΑ, θα λογίζονται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και ότι οι εν λόγω

συμβάσεις εργασίας δε δύναται να τερματιστούν λόγω πλεονασμού δυνάμει του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως, με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπουργείου, τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε σε αυτό να διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου υπερισχύουν έναντι των προνοιών του νομοσχεδίου.
2. Προσθήκη πρόνοιας η οποία να προβλέπει την υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε περίπτωση πώλησης, ανταλλαγής, εκμίσθωσης, εκχώρησης ή διάθεσης με οποιονδήποτε τρόπο οποιασδήποτε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της ΔΕΦΑ και υποθήκευσης ή επιβάρυνσης της εν λόγω περιουσίας για τις ανάγκες της.
3. Προσθήκη πρόνοιας η οποία να ρυθμίζει την ετοιμασία και τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΦΑ σύμφωνα με τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο.
4. Προσθήκη πρόνοιας για την υποχρέωση συμμόρφωσης της ΔΕΦΑ με τον εκάστοτε Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης ο οποίος εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.
5. Αντικατάσταση της πρόνοιας που προβλέπει ότι οι υπάλληλοι της ΔΕΦΑ Λτδ θα μεταφέρονται, νοουμένου ότι αποδέχονται με γραπτή ανέκκλητη δήλωσή τους τη μεταφορά των συμβάσεων εργασίας τους το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση των όρων εργασίας τους, με πρόνοια που προβλέπει ότι η μεταφορά των συμβάσεων εργασίας και των θέσεων των υπαλλήλων της ΔΕΦΑ Λτδ στη ΔΕΦΑ θα πραγματοποιείται, εκτός εάν υποβάλουν το αργότερο εντός δώδεκα (12)

μηνών από την κοινοποίηση των όρων εργασίας τους γραπτή ανέκκλητη δήλωση ότι δεν αποδέχονται την εν λόγω μεταφορά.

6. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι για σκοπούς επίλυσης διαφορών σε εργασιακά θέματα θα ακολουθείται ο κώδικας εργασιακών σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
7. Διασφάλιση των ωφελημάτων αφυπηρέτησης κατά τον συνυπολογισμό της περιόδου υπηρεσίας των υπαλλήλων στη ΔΕΦΑ Λτδ ως προϋπηρεσίας στο νέο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.
8. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι η περίοδος εργοδότησης στη ΔΕΦΑ Λτδ σε σχέση με τους υπαλλήλους στους οποίους ήδη παραχωρήθηκαν ωφελήματα αφυπηρέτησης από τη ΔΕΦΑ Λτδ δε θα υπολογίζεται για σκοπούς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στη ΔΕΦΑ.
9. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι η ΔΕΦΑ αποκτά οποιοδήποτε δικαίωμα δυνάμει σύμβασης έχει η ΔΕΦΑ Λτδ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί η συγκατάθεση του αντισυμβαλλομένου της ΔΕΦΑ Λτδ για το σύνολο της σύμβασης.
10. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι οποιεσδήποτε άδειες κατέχει η ΔΕΦΑ Λτδ μεταβιβάζονται αυτομάτως στη ΔΕΦΑ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.
11. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι οι συμβάσεις εργασίας των υπαλλήλων οι οποίοι μεταφέρονται από τη ΔΕΦΑ Λτδ στη ΔΕΦΑ και οι οποίοι συμπλήρωσαν τριάντα (30) μήνες υπηρεσίας, καθώς και οι συμβάσεις υπαλλήλων που θα συμπληρώσουν τριάντα (30) μήνες, συνυπολογιζομένης και της περιόδου εργοδότησής τους στη ΔΕΦΑ, λογίζονται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου.

12. Προσθήκη πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι οι συμβάσεις εργασίας των υπαλλήλων που μεταφέρονται από τη ΔΕΦΑ Λτδ στη ΔΕΦΑ δε δύναται να τερματιστούν λόγω πλεονασμού δυνάμει των διατάξεων του περί Τερματισμού Απασχολήσεων Νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του αναπληρωτή προέδρου της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

12 Ιουλίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.063.066-2022

ΧΑ/ΕΧ/ΧΓ